

Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i
 świąt uroczystych w Drukarni
 Stanisława Gieszkowskiego.

N° 299.

Kwartalnie kosztuje złr. 4 Konw. Mon.
 miesięcznie złotych sześć.

PIĄTEK 31 Grudnia 1847 roku.

OBSERWACJE METEOROLOGICZNE.

Dzien godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psycho- metr	Wiatr		Stan Atmosfery	Zjawiska nadzwyczajne i różne uwagi.		
6 ⁷	27	7.	39	-7.	7 1.	01	Wschodni słaby	Pochmurno	Snieg
2		7.	15	-4.	2 1	40	Wschodni „	Chmurno	
10		7.	03	5.	4 1	26	„ „	„	

Wiadomości zagraniczne.

— Warszawa 28 Grudnia. —

O cholery. W Moskwie od początku epidemii do 24 listopada, zachorowało 2795 umarło 1419.—W gubernii Twerskiej cholera ograniczyła się do miasta Torżka, gdzie działa nader słabo.—W Charkowie i gubernii cholera ustaje. W samym mieście od 17 paźd. do 4 listop. zachorowało 25 umarło 9, a od 4 do 8 listopada nikt nie zachorował ani umarł. Od początku epidemii do 8 listopada w samym Charkowie zachorowało 1335, umarło 444, w powiatach zachorowało 10,432, umarło 3155 —Wiadomości otrzymane w ostatnim tygodniu z innych miejscowości, w ogóle, dzięki Bogu, są nader pocieszające. Epidemia na nowe miejsca prawie się nie rozszerza i siła jej zmniejsza się wszędzie.—Ustała całkiem w Kaukazie od 11, a w Simbirsku od 14 listopada.—W gubernii Orenburgskiej nie wychodzi za granicę dotkniętych nią powiatów, lecz w ziemi Uralskich Kozaków z Uralska poszła ku południowi i zjawiła się w Guryewie.—W średniej strefie Rosyyi, cholera z niejaką siłą grasuje jeszcze w guberniach Orłowskiej i Kurskiej.—Z liczby gubernij zachodnich, choroba trwa i poniekąd rozwija się jeszcze najwięcej w guberniach nad-Dnieprowskich: Mohylewskiej, Czernihowskiej, Kijowskiej i Połtawskiej. W ostatnich czasach w miastach Kijowie, Mohylewie, Nieżynie i Kremenczugu, skupiona była w kierunku tej strefy największa liczba chorych i te miasta składały z całego Cesarstwa najważniejsze centra epidemii. Wszakże obecnie w Kijowie i Kremenczugu, cholera już ustaje. W Mohylewie, gdzie z razu szerzyła się dość szybko, od 13 do 26 listopada zachorowało 454 umarło do 80. W ogóle od początku epidemii: W Kijowie od 23 Września do 9 Listopada zachorowało 1601 umarło 789. W Mohylewie, od 31 października do 20 listopada zachorowało 690 umarło 122. W Nieżynie, od 12

października do 12 listopada zachorowało 241 umarło 105. W Kremenczugu, od 7 września do 8 listopada, zachorowało 430, umarło 188.—W Ekaterynosławiu i powiatach epidemia wyraźnie ustaje. W samym mieście od początku do 8 listopada zachorowało 397 umarło 99:—W Chersonie cholera działa wcale nieznacznie, nieco silniej w Symforopolu, gdzie od 8 listopada, natężyła się szczególnie między Tatarami, zapewne skutkiem niewstrzeżności z powodu ich święta Kurban Bejram. Według ostatnich doniesień, ponowiona w Tauris cholera, około 20 października prawie zupełnie ustaje. (z Tyg. Pet.)

— Od granic Szwajcarskich. —

Wielu z członków sejmu związkowego oświadcza się za ogłoszeniem amnestyi, jako jedynego środka pojednania stronnictw poróżnionych i przychyła się do opinii publicznej, która obstaje za zmniejszeniem nałożonej kontrybucyi na kantony przywrócone.

—Paryż 24 Grudnia. —

Od kilku dni król zasłabł w skutek zaziębienia; dla tego nieprzyjmując żadnych odwiedzin, podał spekulantom giełdowym sposobność rozgłoszenia wieści o zagrożonem życiu króla, co tak przeważnie działało na niżenie kursów, że posiadacze papierów publicznych ogromne potracili sumy. Jeden z dzienników twierdzi, że słabość króla przypisać należy mocnej budowie jego ciała i tej okoliczności, że się sam leczący nie potrzebuje doktorów, co go też przy życiu utrzymuje.

Monteur Algerien donosi pod d. 15 grud. że położenie Abd el Kadera rzeczywiście jest bardzo krytyczne, nie ma więcej nad 3000 wojska, a jest wespół otoczony siłą zbrojną 36,000 wynoszącą, prócz tego stoi na granicy algierskiej generał Lamoriciere na czele 6000 korpusu, aby w razie ucieczki emira na terytorium francuzkie, pojmać go w niewolę. Dla tego bliżej znajdujący Emira utrzymują, że wrazie kłeski Abd el Kader schroni się do Mellila, gdzie utrzymuje liczne stosunki. Ale i

wtedy wydałby go rząd hiszpański na żądanie Francji, która niczego tak bardzo nie pragnie jak dostanie w swoją moc emira ciągle ją niepokojącego.

Listy prywatne z Tripolis donoszą pod 28 listopada że cały kraj powstał przeciw Baszy który nie mając dostatecznych sił do poskromienia powstańców, wezwał pomocy Sultana.

Hr. Walewski został mianowany oficerem legii honorowej za zasługi jakie położył w poselstwie pośrednictwa do dyktatora Rozas i miasta Montevideo.

Onegdaj odbyła się długa narada posłów Austrii, Pruss i Rosyji pod przewodnictwem p. Guizota. Przedmiotem narady miała być sprawa Szwajcarska. Poseł angielski nie był wcale zaproszony, z kąd wnosić można że wielkie mocarstwa stałego ładu bez Anglii interweniować postanowiły. Odpowiedź gabinetu Rosyjskiego na notę pana Guizota z d. 4 października jest przyzwalającą na propozycje ze strony Francji uczynione. Na konferencji w tej mierze w Paryżu odbyć się mające zjadą wkrótce pełnomocnicy wspomnianych mocarstw.

Szranki stoją otworem. Jakkolwiek nie politycznego życia pana Guizot już jest bardzo z użytą, jakkolwiek jego przypuszczalny następca, pan Thiers, nader spokojnie się zachował i nie miał udziału w żadnym politycznym bankiecie; wiele osób jednak mniema, że to milczenie pana Thiers przy niezmierniej ruchliwości jego stronników a szczególnie pana Duvergier de Hauranne, jego najbliższego adwanta, pokrzepi żywot pana Guizot. Thiers był zbyt skromnym, kiedy jego zwyczajny organ *Constitutionnel*, kiedy jego nie dawno zwerbowany przyjaciel, Duvergier de Hauranne zbyt byli czynnemi, dla tego tutejsza polityczna opatrność jeszcze będzie miała więcej podejrzania; tak mądrych ludzi jak prezes gabinetu Igo Marca najwięcej się lękają milczących; widać że on tą pozorną niewinnością chce znowu swe służby dynastyi przedstawić. Girardin w rozpacz wpada z tego powodu; albowiem jak przed laty sześciu forytował na prezesa izby deputowanych pana Lamartine na szkody pana Sauzet, dziś pragnąłby znowu przy wyborze prezesa pana Dufaure ujrzyć zwycięzcą, by z nim z panami Dupin i Molé ukuć gabinet, oddalić pana Guizot i oszukać pana Thiers. Pan Girardin jest człowiekiem mającym wiele wpływu, znakomite znaczenie we Francji. W tych czasach miał on częste i długie konferencje z królem, a król podobno bardzo sobie upodobał jego zręczność nadzwyczajną. Nienawidzi on również p. Guizot jak pana Thiers, obaj bowiem odpychają go od siebie, dla tego stara się zyskać dla siebie stronnictwo Dufaure, Dupin, z dodatkiem p. Molé, gdy ten zechce. W ostatnich czasach zwrócić oko na pana Lamartine, ale ten mu się zaraz z początku wysliznął. Życie polityczne pana Guizot w izbie głównie się utrzymu-

je tem sprzeciwieństwem panów Thiers i Dufaure których pan Girardin starał się wynieść wysoko i politycznie wyrobić; dla tego to Girardin rzuca przekleństwa *in petto* na wszystkie działania pana Thiers przeciw panu Dufaure, a Thiers potępia *in petto* także wszystkie usiłowania pana de Girardin na rzecz Dufaure. Widzimy więc, że w wielkiej grze świata, musi się znaleźć małeńki kątek do gry osobistości, kiedy tymczasem zawołano *va bank* przy wielkim stole gry ogólnej a ten okrzyk wzniosł radykalizm; kiedy gracze przerażeni padają, kiedy wszystko jest zagrożonem, zawsze się znajdują małe karty i dla małych ludzi, którzy mówią: wszystko zgubione, jeżeli nas tam nie ma, wszystko zyskano, gdy tam jesteśmy.

— Londyn 23 Grudnia —

Śmiertelność w Londynie jest dotąd nadzwyczaj wielką; w zeszłym tygodniu umarło na 1,948,200 mieszkańców 1946, a urodziło się 1319.

Późniejsze wiadomości z przyłądka dobrej nadziei potwierdzają poddanie się Sandilli, który z 80 stronnikami uznał panowanie Anglii.

— Madryt 15 Grudnia. —

Espartero miał zamiar w pierwszych dniach b. m. odplłynąć z Anglii do Coruna i zająć swe krzesło w senacie.

Na dzisiejszem posiedzeniu rozprawiać będą o przypuszczeniu go i zapewne zatwierdzą je. Królowa Krystyna niezmiernie jest rozgniewaną wystąpieniem na nowo człowieka, który ją od rejencyi oddalił. Większy jeszcze gniew w nią budzą układy, które generał Narvaez prowadzi z najznakomitszymi karlistami, podobno nawet z samym hrabią de Montemolin. Jej nienawiść dla rodziny don Carlosa jest niewzruszona i bez granic. Jeden dzienników tutejszych czyni uwagę, że właśnie dziś mijają lat osmańskie jak królowa Krystyna zaręczoną była don Carlosowi, jako następcy swego brata Ferdynanda VII. w Aranjuez; dodaje on następne wyrazy: „Infant wówczas dotknął ręki księżniczki, która w cztery lata potem podpisała dekret pozbawiający go wszystkich praw i prerogatyw.“ Ultra moderatyci ożywieni tą samą nienawiścią, widzą w królowej Krystynie swą jedyną i najsilniejszą podporę i obsypują pochwałami i uwielbieniami jej postępowanie. I tak mówi *Popular*: „Ślawy pełna kobieta, która przewagą swego talentu, swego zdania, doświadczenia, przenikliwości nadzwyczajnej i wrodzonego a właściwego sobie taktu, krajowi i królowej niezmiernie dobrodziejstwa wyświadczyła, dziś zdaje się tarczą, w którą zmierzają wszystkie strzały, intrygi pewnych złośliwych i niegodziwych ludzi, pragnących kraj i królowę pogrzyść znowu w kań, z którego zaledwie wyratowanemi zostały. Wielkie przynioły tej pani i jej prawdziwe przywiązanie do królowej Hiszpanii są przeszkodą i tamą dla pewnych intryg i haniebných podstępów“.

O ile jednak układy przez prezesa rady ministrów z wychodźcami karlistowskimi prowadzone, mogą dać tymże w razie poddania się i powrotu rękojmię i bezpieczeństwo, nie podobna sądzić z pewnością; zaledwie jakie takie wnioski czynić można w miarę trwania systematu politycznego reprezentowanego przez generała Narvaez. Generał Narvaez sam nie uważa się obowiązany ustąpieniami przez jego poprzedników karlistom uczynionemi. Dwudziestu siedmiu karlistów, którzy w zaufaniu amnestyi tutaj powrócili, zostali uwięzionemi w przeszłym tygodniu. Inni musieli jak najprędzej uciekać za granicę francuską; wracający zaś przez Bajonę, zatrzymywanemi są w tém mieście i odprowadzanemi w głąb Francyi. W Katalonii wojska królowej weszły na grunt neutralny rzeczypospolitej Andorra, zabrawszy tam siedmiu bezbronnnych karlistów, których generał Pavia natychmiast kazał rozstrzelać.

— *Rzym 16 Grudnia.* —

Wszyscy oczekują z niecierpliwością jutrzejszej Kongregacyi, którą papież zagai mową, a że w niej objawi swoje zdanie o jezuitach i ich stosunku do stolicy Apostolskiej, każdy przeto ciekawy jest dowiedzieć się, czy Jego Świątobliwość oświadcza się za czy przeciw temu zakonowi; dłuższe bowiem milczenie w tej mierze dałoby powód do mylnego sądzenia o naczelniku kościoła katolickiego.

— *Konstantynopol 2 Grudnia.* —

Ostatnie wiadomości otrzymane z Syrii przez dywan i ambasady są nader pomysłnemi. Nowy gubernator, Mustafa pasza, prowadzi dalej dzieło swego poprzednika: wszędzie porządek wraca, niechęć ludności się zaciera a te pomysłne skutki utwierdzi jeszcze oddalenie kilku naczelników drusyjskich i maronickich, których obecność jest nieustającą przyczyną niezgody.

Stan zdrowia stolicy nie pogorszył się od ostatniej daty; o nowych wypadkach cholery nie słychać.

JENA i AUERSTAEDT.

Z historii Konsulatu i Cesarstwa.

(przez Thiersa).

(Ciąg dalszy.)

Trzy kolumny francuskie posuwały się naprzód i jednorazem wskazanymi wawozami, tylko lewa pozostawała trochę z tyłu, ponieważ miała cofnąć się w ukos z Koburga na Grafenthal, co ją zmuszało do ciągnięcia dwanaście mil po drogach dla artyleryi bardzo niewygodnych. Żadno zresztą ważna przeszkoda po ходу wojsk naszych nie wstrzymywała. Duch wojska był doskonały, żołnierze największą okazywali wesołość i nie zważał bynajmniej na trudy i niedostatek, konieczny w nieczym w kraju ubogim i do przebycia trudnym. Zwycięstwo o którym nie wątpił było dlań nagrodą za wszystkie niewygody.

Najazutrz 9 października opuścił środek Saal-

burg, i posunął się ku Schleitz, przeprawiwszy się za Saalę. Murat, z dwoma pułkami lekkiej jazdy i Bernadotte z dywizyją Droueta, szli przedem. Stanęli przed Schleitz około południa. — Schleitz jest miasteczko leżące nad rzeczką zwaną Wiesenthal, wpadającą do Saali. Ustóp wzgórza, za Schlitzem i Wiesentalem, widać było uszykowany korpus generała Tauenzien. Oparty był on plecami o wzgórze, piechotę rozwinęty miał, jazdę po skrzydłach, artylerję przed frontem. Zdawało się że ma z 8 tysięcy piechoty a 2 tysiące jazdy. Napoleon, który nocował w okolicach Saalburga, od rana przybiegł w to miejsce, a postrzegłszy nieprzyjaciela natychmiast uderzyć kazał. Marszałek Bernadotte posunął kilka kompanii 2go lekkiego pułku pod dowództwem generała Maison, ku Schleitz. Generał Tauenzien, ostrzeżony że cała armia francuska postępuje za tą przednią strażą, nie myślał nawet bronić zajmowanego przez się stanowiska. Wzmocnił tylko oddział Schlitzu strzegący, aby potyczka tylniej straży syskać czas do cofnięcia porządnego. Generał Maison wszedł do Schleitz, z 27ym pułkiem lekkim i wyparł z tamtąd Prussaków. W téjże chwili pułki liniowe 94ty i 95ty, z dywizyi Droueta, przebywały Wiesenthal, jeden poniżej Schleitzu drugi w samem Schleitz i przyczynili się do zmaglenia odwrotu nieprzyjaciela, który ruszył ku wzgórzom z tyłu Schleitzu leżącym. Scigano go szybko na te wzgórza, a przybywszy na ich wierzchołek, spuszczone się drugą stroną za nim. Murat, wraz z 4m pułkiem huzarów i 5ym strzelców (ten zostawał cokolwiek z tyłu) parł z bliska pruska piechotę, która eskortowała 2 tysiące koni. Widząc małe siły Murata, kilka szwadronów pruskich rzuciło na niego. Murat uprzedził ich, uderzył sam z dobytym pałaszem, na czele 4go pułku huzarów i odparł. Lecz zmuszony do odwrotu od liczniejszej jazdy, wezwał co prędzej 5ty pułk strzelców konnych, jako też lekką piechotę generała Maison, które dopędzić go jeszcze nie zdołały. Tymczasem kilka szarż musiał wytrzymać, a zniósł je z zwykłą walecznością. Szczęściem 5ty pułk strzelców nadbiegł galopem, połączył się z 4ym huzarów, i z kolei silnie natarł Prussaków. Ale generał Tauenzien, chcąc się pozbyć tych dwóch pułków lekkiej jazdy, puścił na nie czerwonych dragonów saskich i huzarów pruskich. W téj chwili przybywało pięć kompanii 27go pułku lekkiej piechoty, pod wodzą generała Maison. Ten, nie zdążywszy uformować ich w czworobok, zatrzymał się na miejscu, tak żeby zasłonić skrzydło naszej jazdy, potem na bliską nocę rozoczał ogień tak celny, że powalił na ziemię od razu dwustu czerwonych dragonów. Wtedy cofnęła się pośpiesznie cała jazda pruska. Murat, i 4ym huzarów i 5ym strzelców, popędził za nią, i wagnał do lasów zmieszana razem jazdę i piechotę generała Tauenzien. Nieprzyjaciel cofał się co tchu, rzucając po drodze mnóstwo karabinów i kapeluszy, zostawiając w ręku Francuzów 400 jeńców, oprócz 300 zabitych i ranionych. Lecz moralny skutek tej bitwy większym był dalekood materialnego, a prusacy wtedy już zobaczyć mogli z jakimi żołnierzami do czynienia mają. Gdyby Murat, jak to mu był polecił Napoleon, miał pod ręką więcej jazdy, nie byłby w potrzebie tyle własną nadrabiać osobą a korzyści byłoby znaczniejsze. (d. c. n.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 29 do dnia 30 Grudnia.

Lipowski Konstanty ob., Jasiński Tomasz, Pasakas Teodor ob., z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Sigoła Piotr ob., Łopacki Jan ob., Elsner Rudolf, Koczanowicz Sabin ob., Stadnicki, Pobrowski, Zhorowski Prosper hr., Martinitz hr., do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro. 8175.

CESARSKO KROLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okregu.

W zastosowaniu się do Artykułu 12 Ust. Hipotecznej z r. 1844 wzywa mających prawa do spadku po ś. p. Ferdynandzie Jaschke pozostałego, składającego się co do nieruchomości z kamienicy pod L. 228/9 w Gm. II. M. Krakowa połączonej, aby takowe w terminie miesiący trzech Trybunałowi przedstawili, gdyż w razie przeciwnym po upływie tego okresu, spadek zgłaszającej się P. Wiktorji z Jaschków Miltowskiej córce Ferdynanda Jaschke przyznany, i tytuł własności Kamienicy nadmienionej na jej imie w Księgach Hipotecznych przepisany zostanie.

Kraków dnia 29 Grudnia 1847 r.

Sędzia Prezydujący

J. Pareński.

(1r.) Z. Sekretarz. P. Burzyński.

PISARZ

C. K. Sądu Pokoju M. Krakowa Okregu II.

Podaje do powszechnej wiadomości, iż na dniu 7 Stycznia 1848 roku o godzinie 10 rano w Krakowie przy Ulicy S. Jana pod N. 471 na Audyencyi C. K. Sądu Pokoju M. Krakowa Okregu II odbywać się będzie w drodze działu sprzedaż publiczna realności Włościańskiej pod N. 17 dawniej, teraz N. 22 na Zwierzyńcu położonej, do Sukcessorów po Ignacym i Salomei Pietroniecznych pozostałych, należących z domu drewnianego przystawy, stodoły, chlewiki oraz gruntu ornego, łąki i sadu wynoszących morgów 4 pretów 71 składającej się.

Cena szacunkowa tej realności wyrokiem C. K. Sądu Pokoju M. Krakowa Okregu II. z dnia 16 Listopada 1847 roku ustanowioną została w ilości zlp. 344 gr. 24. *Vadium* wynosi 1/10 część summy szacunkowej, to jest: zlp. 35, od składania którego spadkobiercy, lub nabywcy ich praw, są wolni. — Utrzymujący się przy licytacyi, *vadium* to stosunkowo do wyli-

cytowanej summy powiększyć będzie obowiązany. — Inne warunki przed rozpoczęciem licytacyi odczytanemi będą, a każdego czasu w kancelaryi C. K. Sądu Pokoju Miasta Krakowa Okregu II. przejrzanemi być mogą.

Kraków dnia 27 Grudnia 1847 r.

Maciejowski.

CENY ZBOŻA

Na targowicy publicznej w Kleparzu w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 27 i 28 Grudnia. 1847 roku	1. GATUNEK		2. GATUNEK		3. GATUNEK	
	od	do	od	do	od	do
	z. g. k. p.	z. g. k. p.	z. g. k. p.	z. g. k. p.	z. g. k. p.	z. g. k. p.
Krz. Pszenicy.						
„ „ nowej...	38		36			33
„ Zyta star.						
„ „ nowe.	30		27			
„ Jęczmi. st.						
„ „ nowe.	26		24			22
„ Ow.	14		13			12
„ Grochu..						
„ Jagiel..						
„ Kzepak zi.						
„ „ letni						
„ Ziemi. no.						
„ Konieczyny						

Centnar siana od zł. 3 gr. 15 do zł. 2 gr. 27. Centnar słomy od zł. 3 gr. 18 do zł. 2 gr. 20.

Spirytusu garniec z opłatą zł. 10 gr. — do zł. 12.—

Okowity „ „ od zł. 7 gr. 24 do zł. 8 gr. 27

Drożdży wianienka od zł. 14 do złp. 20 gr.

Jaj kurzych kopa od złp. 4 gr. — do złp. 5 gr. 6.

Masła ganiec pięknego od złp. 9 gr. 21 do zł. 11 gr. 15.

Miarka Kaszy Częstochows. od zł. — gr. — do zł. 8 gr. 15.

„ „ Tatarskiej od zł. — gr. — do zł. 5 gr. 27

„ „ Jęczmiennej od zł. — gr. — do zł. 3 gr. 6.

Korzec Buraków od złp. — gr. — do złp. 9 gr. 15

„ Marchwi od zł. 12 gr. — do zł. 14 gr. —

Sporządzono w C. K. Biórze Kommissaryatu Targowego.

Kraków dnia 29 Grudnia 1847 r.

C. K. Kommissarz Targowy

W. Dobrzański.

C. K. Adjunkt Pssorn.

Doniesienie prywatne.

Wochenrapport.

Vom 20 ten bis incl. 26ten December 1847 wurden auf der K. Oberschleßischen Eisenbahn

939 Personen } befördert.

5384 Centner Fracht }

Die Einnahme betrug . . . fl. 2,104 Kr. 49.

Rapport tygodniowy.

Od 20 do 26 Grudnia włącznie r. b. przewieziono koleją żelazną Krakowsko-górną szlązką:

939 osób i

5,384 centnarów frachtu.

Dochód wynosił . . . Z. R. 2,104 gr. 49

Z Nrem dzisiejszym kończy się prenumerata kwartalna na Gazetę Krakowską.

Jutro z powodu uroczystego święta Gazeta Krakowska nie wyjdzie.